

Erdélyi Örmény Gyökerek

Füzetek

Fővárosi Örmény Klub időszaki kiadványa I. évfolyam 1997/1. szám 1997.március

Születésnapra

Egy évvel ezelőtt indítottuk be a Fővárosi Örmény Klubot, amely azóta is minden hónap 3. csütörtökén megnyitja kapuit és szeretettel várja örmény származású, valamint az örménység iránt szimpátiát érző barátait.

Az első születésnap feljogosít arra, hogy számadást tegyünk, elértük-e azt a célt, amit magunk elé tűztünk. Mit tettünk jól és mit rosszul, betöltöttük-e azt az űrt, ami a háború utáni évtizedekben keletkezett, amikor is az itthoni örmény közösségi élet egyre jobban beszűkült, majd teljesen meg is szűnt. Azt hiszem, nem lehetünk elégedetlenek. A kezdeti szorongások után biztosan állapíthatjuk meg, hogy a klub törzsközönsége kialakult és egyre inkább jelentkezik az örmény kultúra iránt érdeklődő nem örmény származásúak érdeklődése is. Köszönhető ez a témaválasztásoknak is, amely az örmény kultúra sokszínűségét kívánja nemcsak az örmény származásuakkal, de a hazánkban élő többi nemzetiséggel is megismertetni.

A klub nemcsak a kultúra terjesztését hivatott szolgálni, hanem az ilyen fajta társasági élet iránti igényt kívánja feleleveníteni, vagy - ha kell - elültetni az emberekben, az örmény közösségen belül és kívül. A közös gyökerek, a közös emlékek felidézése, vagy megismerésének igénye - szerény véleményem szerint - segít elviselni a mai kor sokszor elviselhetetlen nehézségeit s ha csak ennyit tettünk, nem lehetünk elégedetlenek. Az a néhány óra, amelyet így együtt töltünk - az egyre nagyobb létszámú látogatottságot figyelembe véve - arra utal, hogy célunkat elértük. Az egyre több fiatal részvétele pedig felcsillantja a reményt, hogy lesz folytatója az örmény gyökerek ápolóinak.

Mi is történt az egy év alatt ?

1996. március 21-én - önzetlen baráti segítséggel - a La Paella étterem különtermében találkoztunk először, amikor egy ismerkedési estet rendeztünk kis kiállítással egybekötve.

Áprilisban az 1915-ös Genocidiumra emlékeztünk verssel, prózával, zenével.

Májusban a gyergyószentmiklósi születésű magyarörmény Vákár Tibor okleveles építésmérnököt és képzőművészt köszöntöttük 88 éves születésnapja alkalmából. A Vele folytatott riport - életéről és munkásságáról -, a köszöntésére válogatott versek és zene megható pillanatokat szerzett mindannyiunknak.

Júniusban a magyarörmény művész testvérpárt, Moldován Stefániát és Moldován Domokost ismerhettük meg közelről, akik megkapó közvetlenséggel és humorral beszéltek életükről, művészi hitvallásukról.

Júliustól már a Magyarok Háza V. ker. Semmelweis u. 1-3. I.emeleti zeneterme az ösze-
szejövetelek színhelye. Első alkalommal Fancsali János magyarörmény zenetörténész
előadását hallhattuk "Kitekintés a magyarörmény zenei életbe: Viski János zeneszerző"
címmel. A bemutatott zenei anyag a kevesek által ismert, de méltán büszkeségre okot
adó és méltatlanul elfelejtett zeneszerzőt ismertette meg velünk.

Augusztus a költészet jegyében telt el. Az örmény írásbeliségtől kezdve Gevork Emin,
Hovhannesz Tumanjan költészetén keresztül egy kerekasztal beszélgetésen láttuk ven-
dégül Lászlóffy Aladár kolozsvári, Juhos Kiss János, Diramerján Artin és Bedőné Ötves
Margit budapesti örmény származású költőket.

Verseiket fiatal színművészek tolmácsolásában hallhattuk. Az estet Juhos-Kiss János és
Udvari Hajnalka akvarelljeinek kiállítása foglalta méltó keretbe.

Szeptemberben a Nagybányai Festőiskola centenáriuma alkalmából emlékeztünk a ma-
gyarörmény festőművész Hollósy Simonra, a festőiskola megalapítójára. Jakobovits
Miklós nagyváradi festőművész vetített képes tartalmas előadása, majd Fancsali János
zenetörténész előadása a századforduló nagybányai zenei életéről - Csasz Anna, Hol-
lósy Kornélia és Hollósy Simon zeneművészi szerepét méltatva - méltán keltett nagy el-
ismerést magas színvonalával. Az est varázsát emelte néhány valódi nagybányai fest-
mény kiállítása is.

Októbert az örmény építészetnek szenteltük. 11-én nyitottuk a Magyar Építészek Szö-
vetségével közösen rendezett Vákár Tibor Örmény építészet c. kiállítását a Magyar Épi-
tészek Szövetsége székházának Kós Károly termében. Dr. Guzsik Tamás építésztörté-
nész kitűnő szakmai megnyitója méltatta Vákár Tibor művészetének az örmény, a ma-
gyarörmény építészettel foglalkozó alkotásait. A kiállítást a művész személyes tárgyai,
emlékei tették igazán meghitté, melyet a DUNA Televízió is megtisztelt, interjút készít-
ve a művésszel.

A kiállítás ideje alatt a 17-i klubdélutánon Miklósi Sikes Csaba, a sümegi Kisfaludy
Múzeum igazgatója tartott diavetítéssel egybekötött előadást Örmény építészet Erdély-
ben címmel. Megismerhettük az erdélyi örmény települések szerkezetét, őseink által la-
kott csodálatos épületeket, feladatot kapva azok megmentéséért tenni valamit. Az igen
színes előadást nem egyszer szakította meg közösségünk tagjai felkiáltása, gyermekkori
színhelyei felismerésekor.

November 21-én nyitottuk meg a Honfoglalás 1100 éves évfordulója alkalmából "Ve-
lünk élő kultúrák: Örmények" c. átfogó kiállításunkat az örménység történetét, ősi kul-
túráját, a diaszpórák életét, az egyházat, a hazai magyarörménység tárgyi emlékeit be-
mutatva, kiemelt helyen ismertetve az örmény származású politikusokat, tudósokat, mű-
vészeket, a 48-as szabadságharc örmény hőseit. A közel 250 látogató- csak a megnyitó
napján - méltán töltött el bennünket büszkeséggel, mert bizonyította az örménység irán-
ti szimpátiát is, amelyet megvédeni és megtartani mindannyiunk kötelessége. A kiállí-
tást a DUNA TV is bemutatta.

Decemberi összejevetelünk a Karácsony jegyében telt, dr. Sasvári László Egyházak és
karácsony c. előadását hallhattuk igen nagyszámú érdeklődés mellett.

1997. **Januárban** elméleti erdélyi utazásokon vettünk részt, dr. Szarka György vetített-képes színes kalauzolásában, amelynek élő folytatását szervezzük a nyári időszakra. Ezt követően, Vissi Zsuzsanna, a Magyar Országos Levéltár főlevéltárosa avatott be a családfa-, és levéltári kutatás rejtelseibe.

Februárban Dr. Magyar István Lénárd egyetemi tanár előadásában az örmények ősi történelmével foglalkozott, Örmények szerepe Bizáncban címmel, amely a 301-1045 közötti időszak örmény történelmét ölelte át (a kereszténység felvételétől Áni annexió-jáig). Ezen az előadáson bizonyossá vált, hogy az örménység története igen nagy érdeklődést váltott ki a mai fiatalság körében is, akik szép számmal jelentek meg a rendezvényen.

Terveink az 1997-es évre is hasonlóak, bővebben erre a következő számunkban fogunk kitérni.

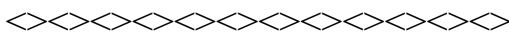
Arra gondoltunk, hogy az elhangzott előadások rövidített anyagát rendszeresen megjelentetjük, feleleveníteni az elhangzottakat, illetve megőrizni a jövőnek az értékes előadásokat. Minden számban egy régi és egy új előadást fognak találni, amelyek mellett lehetőség nyílik hozzászólások, kérések, észrevételek megjelentetésére is. Programajánlatok, beszámolók, családkereső szolgálat mind-mind belefér a klub FÜZETEK-be, amelyek szerkesztését a klubtagok maguk vállalják.

Az elmúlt év sikerein megerősödött hittel kívánok minden kedves Klubtagnak boldog születésnapot!

Budapest 1997. március 20.

dr. Issekutz Sarolta
a Klub háziasszonya

Szerkesztőség: 1922 Budapest Pf. 168.

dr. Sasvári László

EGYHÁZAK ÉS KARÁCSONY.

A "Betlehemben született és jászolba fektetett"- miként egy himnuszban szerepel - Jézus Krisztus feltámadása után parancsot adott apostolainak az Ő tanításának a hirdetésére. Így került a hagyomány szerint Bertalan Örményországba, Tamás Indiába, Márk Egyiptomba és még folytathatnánk! S az apostolok és a tanítványok vezetésével a Krisztus-követők közösségeket, gyülekezetet (eklézsia) alakítottak. Ám jó 300 év kellett, míg a mai értelemben ismert egyházszervezet létrejött, kifejlődött.

Ezt a fejlődést befolyásolták egyes népek hagyományai. Főleg a **görög** és a **latin** nyelvű kulturális környezet. Így jött létre

a görög vagy másként keleti egyház: